

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/391/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212202274
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gažovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1212202274.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Gažovičovej a členiek senátu JUDr. Moniky Holickej a JUDr. Jany Vlčkovej v právnej veci navrhovateľa: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava, IČO: 36 062 235, proti odporcom: v 1. rade ALIMEX SLOVAKIA, s.r.o., so sídlom Bajkalská 17/711, Bratislava, IČO: 35 866 063, v 2. rade O. G., E.. XX.XX.XXXX, I. Š. X, L., zastúpenému JUDr. Jánom Sitarčíkom, advokátom so sídlom Dr. Herza 20, Lučenec, o zaplatenie 2.838,10 Eur s prísl., na odvolanie odporcu v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 27. augusta 2012, č.k. 7C/98/2012-89, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom pre zmeškanie zo dňa 27. augusta 2012 č.k. 7C/98/2012-89 uložil súd prvého stupňa odporcom v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.838,10 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 4% ročne od 23.04.2010 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania vo výške 170 Eur, všetko do desiatich dní od právoplatnosti rozsudku, keď vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľovi vznikol voči odporcom v 1. a 2. rade regresný nárok v zmysle ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) tým, že poskytol poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie v celkovej výške 2.838,10 Eur za škodu, ktorá vznikla na jeho motorovom vozidle v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 25.03.2009 zavinenou odporcom v 2. rade ako vodičom motorového vozidla zn. Š., EČV: I. XXXOU, ktorého držiteľom bol v čase nehody odporca v 1. rade ako prevádzateľ motorového vozidla, na ktoré motorové vozidlo nebolo v čase nehody uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ďalej zistil, že navrhovateľ si listami - výzvami zo dňa 22.03.2011 uplatnil u odporcov v 1. a 2. rade náhradu tohto poskytnutého plnenia, títo však napriek predmetnej výzve mu dlh neuhradili. Takto zistený skutkový stav posúdil po právnej stránke podľa § 24 ods. 2 písm. b/, ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z., v spojení s § 153b ods. 1, 2, 3, § 420 ods.1, § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a konštatoval; keď odporcovia v 1. a 2. rade sa nedostavili na pojednávanie vo veci nariadeného súdom prvého stupňa na deň 27.08.2012, hoci boli naň riadne a včas predvolaní (odporca v 1. rade dňa 20.07.2012 a odporca v 2. rade dňa 08.08.2012) aj s poučením o následkoch nedostavenia sa a o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, odporca v 1. a 2. rade neospravedlnili svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami a ani sa nevyjadrili k návrhu na začatie konania a k jeho prílohám, v lehote 15 dní od ich doručenia (odporcovi v 1. rade boli doručené dňa 20.07.2012 a odporcovi v 2. rade dňa 08.08.2012), hoci boli na to riadne vyzvaní a poučení o následkoch nesplnenia si tejto povinnosti; že sú v danej veci súčasne splnené všetky predpoklady na rozhodnutie vo

veci, a to rozsudkom pre zmeškanie, ktorým v celom rozsahu vyhovel návrhu navrhovateľa, ktorého tvrdenia o skutkových okolnostiach sporu považoval; aj s prihliadnutím na listinné dôkazy; za nesporné. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému navrhovateľovi priznal ich náhradu pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 170,- Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca v 2. rade domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že neboli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie vo veci rozsudkom pre zmeškanie dôvodiac, že pracuje v zahraničí a v čase, kedy mu bol doručovaný návrh aj s predvolaním na pojednávanie, t.j. dňa 08.08.2012 sa nenachádzal na území SR, a preto si uvedené listiny ani nemohol prevziať, pričom na územie SR pricestoval až dňa 20.08.2012 a dňa 30.08.2012 splnomocnil svoju matku na preberanie doporučených poštových zásielok. Záverom poprel samotný základ nároku navrhovateľa a žiadal návrh navrhovateľa vo vzťahu k nemu ako nedôvodný zamietnuť.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení na odvolanie odporcu v 2. rade navrhol napadnutý rozsudok pre zmeškania ako vecne správny potvrdiť dôvodiac, že odporca v 2. rade nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci skutočnosť, že sa v čase doručovania úradných listín zdržiaval v zahraničí a taktiež neuviedol z akých dôvodov popiera základ jeho nároku.

Odvolací súd prejednal vec v medziach a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu v 2. rade je nedôvodné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok a v dôsledku takéhoto nesprávneho postupu súdu bol účastník vylúčený z ich realizácie v konaní; k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen faktickou činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Ide najmä o prípady, keď súd znemožnil účastníkovi vykonať v priebehu konania práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo zúčastniť sa pojednávania, právo predniesť, či doplniť svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom súdu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom, svedkom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci; ide aj o prípady, keď účastníkovi bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom, spočívajúca v jeho práve skutkovo a právne argumentovať prejednávanú vec. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že súdy musia poskytovať v občianskom súdom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola účinne zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov všetkých účastníkov konania.

V prejednáanej veci je predmetom konania návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha proti odporcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplata sumy 2.838,10 Eur s prísl. ako aj náhrady trov konania, a to titulom regresného nároku na ním poskytnuté poistné plnenie proti subjektom zodpovedným za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorých plnil to, čo boli povinní sami plniť poškodenému.

V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že odporcovia v 1. a 2. rade sa nedostavili na pojednávanie vo veci nariadené súdom prvého stupňa na deň 27.08.2012, hoci boli naň riadne a včas predvolaní (odporca v 1. rade dňa 20.07.2012 a odporca v 2. rade dňa 08.08.2012) aj s poučením o následkoch nedostavenia sa a o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, odporcovia v 1. a 2. rade neospravedlnili svoju

neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami a nevyjadrili sa k návrhu na začatie konania a k jeho prílohám v lehote 15 dní od ich doručenia (odporcovi v 1. rade boli doručené dňa 20.07.2012 a odporcovi v 2. rade dňa 08.08.2012), hoci boli na to riadne vyzvaní a poučení o následkoch nesplnenia si tejto povinnosti.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 115 ods. 1 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 153b ods. 1 O.s.p. (účinného do 31.12.2012), ak sú v rovnakom čase splnené súčasne všetky podmienky uvedené v odseku 2, súd môže rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie.

Podľa § 153b ods. 2 O.s.p., rozsudkom pre zmeškanie možno spor rozhodnúť, ak:

a) sa odporca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný (§ 79 ods. 4 a § 115 ods. 2) s poučením o následkoch nedostavenia sa vrátane možnosti rozhodnutia podľa ods. 1;

b) odporca sa k návrhu a prílohám písomne nevyjadril do 15 dní odo dňa, keď mu boli doručené, hoci ho súd na to vyzval a poučil ho o následkoch nesplnenia tejto povinnosti (§ 114 ods. 2);

c) odporca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

Podľa § 153b ods. 3 O.s.p. skutkovým základom rozsudku podľa odseku 1 je navrhovateľom tvrdený skutkový stav, ak ho súd považuje za nesporný.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. (účinného do 31.12.2012), ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Citované ustanovenie pre prípad náhradného spôsobu doručenia písomnosti, ktorú treba doručiť do vlastných rúk adresáta, ustanovuje postup, ktorý by mal adresátovi zaručiť, aby sa mohol o doručovanej zásielke a jej uložení dozvedieť a vyzdvihnúť si ju. Jeho hypotéza preto vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručovania (t. j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručovania a má tak možnosť si doručovanú zásielku bezprostredne po náhradnom doručení prevziať, či vyzdvihnúť.

Len riadne a predpisom zodpovedajúce doručenie rozhodnutia môže vyvolať dôsledok, že sa uplatní ustanovenie § 47 ods. 2 posledná veta O.s.p., t.j., že sa písomnosť pokladá za doručенú tretí deň po jej uložení. Ak je adresátom dodatočne preukázané, že záver o tejto právnej domnienke náhradného doručenia nie je správny, nejde o účinné doručenie.

Uvedená podmienka citovaného zákonného ustanovenia v danej veci bola splnená, odporca v 2. rade totiž nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci skutočnosť, že sa v čase doručovania súdnych zásielok; obsahujúcich návrh na začatie konania i s prílohami ako aj predvolanie na pojednávanie; v mieste doručovania nezdržiaval, resp. že sa zdržiaval v zahraničí, správne preto súd prvého stupňa uplatnil

zákonnú fikciu doručenia predmetných súdnych zásielok (podľa ustanovení platných a účinných v danom čase).

Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že správne postupoval súd prvého stupňa, keď rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b ods. 1 O.s.p.; keďže mal súčasne splnené všetky zákonné podmienky pre jeho vydanie podľa § 153b ods. 2 O.s.p. a nešlo ani o žiadny z prípadov podľa § 153b ods. 5 O.s.p.; pričom odvolací súd nezistil žiadny taký postup súdu prvého stupňa, ktorým by znemožnil odporcovi v 2. rade realizáciu jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní, teda taký postup, v dôsledku ktorého by bol odporca v 2. rade vylúčený z uplatnenia právnych úkonov, ktoré mu patria a ktorým postupom by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 2 písm. f/ zák. č. 381/2001 Z.z., sa poisteným na účely tohto zákona rozumie ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.

Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí.

Podľa § 24 ods. 3 zák. č. 381/2001 Z.z., poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

Podľa § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z., kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa odseku 2 písm. a/, b/, f/ a g/ na náhradu toho, čo za neho plnila.

Podľa § 420 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Ustanovenie § 2 písm. f/ zák. č. 381/2001 Z.z. výslovne nevymedzuje okruh osôb, ktoré treba považovať za osoby poistené, úmyslom zákonodarcu však bolo vymedziť okruh osôb, ktorých zodpovednosti sa poistenie týka, čo najširšie, čomu zodpovedá aj samotné znenie ustanovenia § 4 ods. 1 citovaného zákona, obsahom ktorého nie je taxatívny výpočet osôb, na ktoré sa vzťahuje povinné zmluvné poistenie, ale okruh týchto subjektov je tu určený univerzálne tak, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každú osobu za predpokladu, že je daná jej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žiadnu výnimku z okruhu osôb v závislosti na tom, či niektorá osoba zodpovedá na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 a nasl. Obč. zák. alebo zodpovednosti založenej na zavinení v zmysle § 420 Obč. zák., zákon neupravuje. To znamená, že poisteným podľa tohto zákona je nielen prevádzkovateľ a ďalšie osoby zodpovedajúce za škodu podľa § 427 a nasl. Obč. zák., ale aj osoby zodpovedajúce za škodu za podmienok uvedených v ustanovení § 420 Obč. zák., ktorou môže byť napr. aj vodič vozidla.

Ustanovenia § 427 a nasl. Obč. zák. (o osobitnej zodpovednosti) nie sú vo vzťahu k všeobecnej zodpovednosti podľa § 420 Obč. zák. ustanoveniami špeciálnymi, ale obe skutkové podstaty stoja vedľa seba. V danom prípade zodpovedajú za spôsobenú škodu obaja odporcovia, t.j. odporca v 1. rade ako

prevádzateľ motorového vozidla aj odporca v 2. rade ako vodič motorového vozidla, a to spoločne a nerozdielne v súlade s ustanovením § 438 Obč. zák. Navrhovateľ má právo uplatniť svoj nárok proti ktorémukoľvek z odporcov a také isté právo by mal aj samotný poškodený, ktorý by si mohol uplatňovať škodu či už voči prevádzateľovi vozidla, ako aj vodičovi. Poškodený sa tak môže domáhať škody voči prevádzkovateľovi dopravného prostriedku podľa § 427 Obč. zák. na základe objektívneho princípu a proti vodičovi dopravného prostriedku podľa § 420 Obč. zák. na základe zodpovednosti založenej na prezumpcii zavinenia.

Vodič teda celkom nepochybne zodpovedá za škodu podľa ustanovenia § 420 Obč. zák., pretože zavinené porušil pravidlá cestnej premávky a v príčinnej súvislosti s uvedeným protiprávnym konaním spôsobil škodu na majetku poškodeného, a pretože škodu spôsobil vozidlom, ku ktorému nebola uzavretá poisťovná zmluva, je súčasne osobou bez poistenia zodpovednosti a to bez ohľadu na to, komu prislúcha povinnosť uzavrieť poisťovnú zmluvu. Ak za neho navrhovateľ plnil poškodenému z garančného fondu a má proti nemu z tohto dôvodu právo na náhradu podľa § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. tzv. postih.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku pre zmeškanie; vzhľadom na odporcom v 2. rade popieraný právny základ nároku navrhovateľa; dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa správne právne posúdil vec podľa príslušných ust. § 24 ods. 2 písm. b/, ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. v spojení s § 420 ods.1, § 427 ods. 1, 2 Obč. zák., keď správne súd prvého stupňa vzal za základ rozhodnutia navrhovateľom tvrdený skutkový stav (§ 153b ods. 3 O.s.p.), a preto sú v tomto smere ďalšie námietky odporcu v 2. rade uvedené v jeho odvolaní nedôvodné a nie je možné k nim; z hľadiska zákonom prípustných odvolacích dôvodov proti rozsudku pre zmeškanie; prihliadnuť.

So zreteľom na uvedené odvolací súd stotožňuje sa s vykonaným dokazovaním, ako aj zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvého stupňa, ako aj s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa majúcim všetky zákonom stanovené náležitosti podľa § 157 ods. 4 O.s.p., napadnutý rozsudok pre zmeškanie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v tomto konaní úspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, keďže nepodal návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť mu trovy odvolacieho konania podľa ust. § 151 ods. 1 vety prvej O.s.p. a ani mu v odvolacom konaní žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.